

МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕСИЦЬ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

КОНКУРС МАЙСТЕРНОСТІ МОЛОДИХ РОБІТНИКІВ

П'ЯТА ОБЛАСНА

Продовжується обласний фестиваль самодіяльного мистецтва, присвячений 100-річчю з дня народження В. І. Леніна. Щовечора в приміщенні Кіровоградської філармонії іскрометно виступають закаблукки, різнобарвним полум'ям спалахують стрічки. Іде п'ята обласна декада танцю.

Вже показали на обласній сцені своє мистецтво самодіяльні танцюристи Вільшанського, Новоукраїнського, Новоархангельського та інших районів. Відрадно те, що своєю майстерністю не поступаються районним і навіть деяким кіровоградським танцювальним колективам сільські аматори. Так, зокрема, приємне враження справили калниболотські танцюристи та самодіяльний художній колектив колгоспу імені Енгельса Новоархангельського району.

Виступ танцювального колективу Новоукраїнського Палацу культури (художній керівник В. Марущак) був схожий на розмаїте плетиво, в якому природно поєдналась майстерність, творчі знахідки і безпосередність.

Великий інтерес викликають ансамблі пісні і танцю. Вдало виступили учасники «Горлиці» Кіровоградського Будинку культури (художній керівник В. Прибутковський).

Щоправда, цьому талановитому колективу іноді бракує композиційної динаміки, і тоді спадає напруження виступу. Зате репертуар «Горлиці» радує. Поряд із піснями про Леніна композитора Д. Проценка лунають чудові українські пісні, танцювальну програму ансамблю виповнила народна хореографія.

Заслуженими оплесками глядачі нагородили учасників ансамблю пісні і танцю Кіровоградського Будинку культури профтехучилища (художній керівник М. Польовий).

Дуже добре те, що цей колектив звернувся до творчості кіровоградських композиторів. Так, у його виконанні широкі і тепло прозвучала пісня Олега Смоляницького «Батьківщина кличе нас».

Варті уваги «Молодіжка полька» та «Гопак» у виконанні танцювального складу ансамблю (балетмейстер В. Босий).

Дещо неприємно вражає виступ Валерія Смоля, який читає гуморески П. Глазогова. Валерій здібний читець, але до репертуару свого ставиться трохи невважливо і тому деякі речі у його виконанні надають важкий слух.

Попереду — виступи найкращих самодіяльних танцювальних колективів області: заслуженого самодіяльного ансамблю танцю УРСР «Ятра», самодіяльного народного ансамблю танцю України Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна, танцювального колективу «Колос» Кіровоградського Палацу культури імені Жовтня та інших.

В. ВАСИЛЕНКО.

„МК“ на „Червоній зірці“

Комсомольська організація ордена Трудового Червоного Прапора заводу сільськогосподарського машинобудування «Червона зірка» посідає на Кіровоградщині чільне місце по кількості членів ВЛКСМ. Вона являє собою тісно згуртований, бойовий загін молодих робітників і робітниць, які демонструють щоденно приклад високосвідомого, відповідального ставлення до праці, гаряче прагнення якнайкраще втілити в життя заповіді великого Леніна, 100-річчя з дня народження якого скоро відзначатиме все прогресивне людство.

Зараз комсомольці «Червоної зірки» несуть ударну Ленінську трудову вахту. Великі виробничі завдання вирішуватимуть вони в останньому році п'ятирічки. І найголовніше з них — це разом з усім колективом виготовити до кінця року 87500 посівних машин.

Редакція нашої газети відкриває нову рубрику — «МК» на «Червоній зірці». Під нею друкуватимуться різноманітні матеріали на теми: підвищення продуктивності праці, зміцнення трудової дисципліни, шефство комсомольців над освоєнням нових машин, наукова організація праці, місце молодого спеціаліста в колективі, поліпшення умов праці, побуту, навчання і відпочинку молодих виробничників.

Редакція сподівається, що авторами цієї рубрики стануть комсомольські активісти, молоді робітники, інженерно-технічні працівники, конструктори і раціоналізатори, економісти — всі, хто прагне, щоб добрі справи комсомолії «Червоної зірки» примножувались щодня.

ПЕКОПІРНЕ руське пасмо впало на чоло. Очі уважно і зосереджено слідкують за маленькою заготовкою, що за хвилину стане відшліфованою деталлю. Здається, юнак і машина злилися в єдиному ритмі. Поворот рукоятки — і слухняно змінився розмір обробки. Швидко летять хвилини. Двадцять, двадцять п'ять, тридцять...

— Готово, — тримаючи в руці новеньку маслянку, говорить Петро Поповкін.

А за сусіднім верстатом клопочеться Станіслав Гасаненко. Невдовзі і він підніме руку на знак закінчення роботи.

Іде конкурс майстерності молодих робітників заводу «Червона зірка» на кращого токаря. Члени журі уважно слідкують тут же, біля верстатів, за кожним рухом претендентів на почесне звання. Не відриває погляду від секундоміра начальник бюро відділу праці і зарплати П. І. Ямпольський. І хоч конкурс проходить в ремонтно-механічному цеху під час зміни, та товариші по роботі широким «болотом» за Петра Поповкіна. Адже від нього залежить зараз і престиж

БЕЗ ПРАВА НА БРАК

Іхнього цеху. Та, як кажуть, вдома й стіни допомагають. — Тридцять одна хвилинка п'ять секунд, — не приховуючи задоволення, клацнувши секундоміром Павло Іванович Ямпольський.

А член журі старший контрольний майстер В. М. Ляхман вже присікляло перевіряє розміри шойно одержаних частин маслянки. Всі одинадцять вимірів відповідають кресленню. Новенька деталь ще переходить з рук в руки, а майстер цеху В. І. Сидоренко вже поздоровляє Петра Поповкіна з перемогою.

Серед чотирьох кращих токарів заводу він перший виграє з заводським. Замість 45 хвилин, потрібних для виготовлення штемфрної маслянки, Петро затратив всього 31,5 хвилин. Нелегкою була ця боротьба. Конкурентами Петра виступили, хоч і молоді, але досвідчені майстри: Павло Стельмашук і Григорій Мамонов з інструментального цеху. Станіслав Гасаненко з цеху механізації і перестатобудування. Справжній поєдинок за кожну хвилину розгорівся між Петром Поповкіним і Павлом Стельмашуким. Адже Павло неодноразовий учасник таких конкурсів. І тим радіснішою була перемога для Петра над достойним конкурентом.

А в сусідньому інструментальному цеху днем пізніше пройшов конкурс на кращого фрезерувальника. Умови цих змагань були надзвичайно важкими: кожний учасник одержав лише по одній заготовці, що означало — конкурс без права на брак. Два дні члени журі інженер інструментального цеху К. О. Баронін, завідуючий техбюро цеху О. І. Тимошин, начальник бюро праці і зарплати Б. П. Тарасенко, начальник бюро цехового контролю Є. С. Богачик готувалися до цього конкурсу. Підбрали деталь, яка відповідала за складністю і часом умовам змагання та розраду його учасників. Підготували техдокументацію і креслення. Спеціально для цього конкурсу виготовили чотири фрези.

Об одинадцятій годині ранку до верстатів стали двоє: Валерій Радіонов — член комсомольсько-молодіжної бригади верстатників Павла Дорошенка і Олександр Ушаков з цього ж цеху. Сили дещо нерівні. Валерій має вже п'ятирічний стаж роботи, його товариш працює лише третій рік. По складає труднощі для Валерія і читання креслень, бо він навчається на четвертому курсі Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування. Та не відчаюється майже ніякої різниці в прийомках і темпах роботи двох фрезерувальників, коли вони вийшли на старт конкурсу. Навіки, у більш досвідченого Валерія від хвилювання рваном зламались три фрези підряд. Здалося, вже втрачені дорогі хвилини і переможею Олександр, та досвід ще ніколи не підводив — Валерій вперше надзодгане упушене і першим закінчує виготовлення матеріалу. 39 хвилин 23 секунди замість 42 хвилин — зафіксували стрілки секундоміра.

— Бажаю успіхів на республиканському конкурсі, — тепло вітає переможця голова журі інженер інструментального цеху К. О. Баронін.

А через кілька днів кращий токарь Петро Поповкін і кращий фрезерувальник заводу Валерій Радіонов виступають на конкурсному конкурсі, присвяченому 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, який відбудеться в місті Запоріжжі.

О. БАСЕНКО, спецкорр «Молодого комунара».

Навіть напіввідкритий рот говорять про напружену зосередженість. Ще кілька хвилин — і комсомольці Петро Поповкін (на фото вгорі) буде визнаний кращим токарем заводу.

До точності в мікроини звук за п'ять років Валерій Радіонов. Але зараз він хвилюється, як на першому технічному іспиті. Вирішуватиме бути чи не бути йому кращим фрезерувальником серед молодих червонозорців.

Фото О. КОБЦЯ.

НОВИНИ

ЛЕНІНСЬКІ П'ЯТНИЦІ

роблять за зміну по 10—12 рейсів. У поле вже вивезено 11 тисяч тонн добрив.

С. ВОЛОДЬКО, смт. Новоархангельськ.

ВИЗНАЧИЛИСЬ ПЕРЕМОЖЦІ

на олімпіаді юних хіміків Новомиргородського району. Це — десятикласники Людмила Невічана, Світлана Агасева, Олексій Черноіван, дев'ятикласниця Ліда Соцільська, восьмикласник Олександр Маслюк (Новомиргородська середня школа № 1), дев'ятикласники Олександр Глімбовський та Сергій Шалейнін (Капітанівська середня школа) та восьмикласниця Катя Мельниченко (Кам'янецька восьмичасна школа). Вони захищатимуть честь Новомиргородського району на обласній олімпіаді.

В нашому районі встановилась добра традиція — відзначити ленінські п'ятниці. Таких святкових п'ятниць було вже декілька. На останній з них колгоспники села Піщаного Броду зустрілися з працівниками побуткомбінату.

Виступив завідуючий відділом пропаганди і агітації райкому КП України В. Г. Осетров. Це була розповідь учасника поїздки по ленінських місцях по місто Ульяновськ, про революційну діяльність В. І. Леніна. Потім своїм шефом — працівником побуткомбінату доповідала піщанобродівка про успіхи в праці.

А після — цікава і захоплююча художня частина: гуморески, пісні і танці... Учасники зустрічі продемонстрували не тільки свою майстерність та здібності, але принесли в душу кожного багаторий настрій, насолоду й радість.

В. ГУДЗІКЕВИЧ.

Добровелічківський район.

ВІК — 102 РОКИ

Марії Дениснів Воробійовій 102 роки. Живе вона в нашому місті. Доля не pestала жінку ні щасливим дитинством, ні безжурними роками молодості.

Дочка багатодітного робітника (в сім'ї було десятеро дітей) Марія Дениснів з ранніх років відчула, що таке голод і холод. «Освіту» здобула в наймах, де навчилася рахувати до двадцяти, бо хазяї їй платили 20 копійок в день. Хвиля Великої Жовтневої революції принесла жінку на світлий і широкий шлях майбутнього. Тоді вперше Марія Дениснів відчула себе справжньою людиною.

Цей шлях перетнула чорними руїнами Велика Вітчизняна війна. М. Д. Воробіова потрапила у фашистський концтабір у Фінляндії. Проте вижила. Знов повернулася в наше місто. — І ще не збирається вмирати, — посміхається Марія Дениснів і замривається, — а от би років 60—70 скинула б із задоволенням.

Пам'ять найстаршої жительки Кіровограда добре зберегла події багаторічної давності, а серце — добру і щирі усмішки.

П. ШЕЛЕСТОВ,

інструктор-контролер 5 перепісного відділу, м. Кіровоград.

ШЕФИ — ПІОНЕРИ

Піонери п'ятого класу Лозуватської СШ взяли шефство над молоддюком молочно-товарної ферми № 2 колгоспу імені Фрунзе. Діти охоче розносять корми, напувають маленьких телят молоком, стежать за чистотою в приміщенні. Комсомольці восьмого класу не тільки допомагають в роботі тваринникам, а й часто підміняють їх.

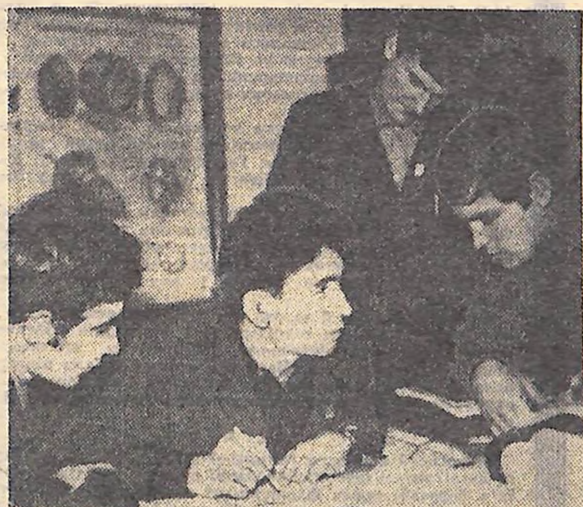
В. ПРАСОВ,

організатор позакласної та позашкольної роботи Лозуватської СШ, Ульяновський район.

ВИЙШЛИ В ПОЛЕ ТРАКТОРИ

Щороку колектив четвертої комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Зоря комунізму» добувається шестиріч прожай сільськогосподарських культур. Ці успіхи прийшли, завдячуючи застосуванню передових методів агротехніки, повсякчасному піклуванню про землю.

Ось і цими лютевими днями на ділянці від молочно-товарної ферми непомітно снують один за одним трактори з причепами, виповнені шестиріч місцевими добривами. Створений механізований загін, який очолює комуніст Василь Моторний, щодня вивозить в степ по 400—500 тонн гною. Микола Прудний, Іван Жуліньський щодня

Напружена зараз пора у випускників Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства — вони готуються до захисту дипломних проектів. Завтра перші дипломники стануть передекзаменаційною комісією. А поки що остання консультація.

На фото: викладач (другий зліва), В. Г. Шаманський дає останні поради студентам М. Хлїстуну, В. Морозу та М. Сергєєву. Фото П. ІВЧЕНКОВА.

НА ДОПОМОГУ

ВИВЧАЮЧИМ ТЕЗИ ЦК КПРС

У залах Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка відкрито виставку книг на допомогу вивченню Тези ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна».

На виставці експонуються література про життя і діяльність великого вождя трудящих, документи міжнародної Народи комуністичних і робітничих партій, книжки про успіхи в господарському і культурному будівництві в СРСР та інших соціалістичних країнах.

(РАТАУ).

ПРИБІГАЛИ подруги, одноліт-ки шістнадцятирічні. Веселі, базурботні. Надумали в місто податись. От і до Каті завітали.

— Поїхали з нами. В місті людиною будеш, шануватимуть усі. А тут що? Ні люди тебе, ні ти людей не побачиш!

— А я, дівчата, матері хворої не залишу. Та й відносно людей неправильно ви думаєте. Хто-хто, а вони завжди вірно оцінять того, хто працює любить.

В людей молода свинарка Катерина Сиволап вірила. Бо ж не раз доводилося відчувати їхню підмогу. Засмучувало в роботі інше. Доглядала вона разом з іншими свинарками чималу групу відгодівельного поголів'я свиней. І працювали неначе всі добре, і корми були якісні, а от результати роботи не атішали. Прирости в одні місяці ледь-ледь сягали планових, в інші ж зовсім були низькими.

— Стадо не поділене на вікові групи. Тому й виходить, що менші і слабші тварини корму зовсім мало дістають. І як наслідок, не прибавляють у вазі, — пояснив зоотехнік колгоспу.

— То давайте поділимо на групи, — першою обізвалася на те Катя.

— А хто візьме собі групу з отих малих та худих? Хто? — по-висло в повітрі запитання. Катерина тільки хвилю вагалася,

а потім, коли побачила, що подруги по роботі згодні й по-старому працювати, заявила: «Я візьму».

Не думала Катя, що в перший день роботи так розгубиться. Глянула на свою групу, а поросята — те, як кішка, завбільшки, а те й за рукавицю менше. Ледь не дві сот-

ДЕЛЕГАТИ КОМСОМОЛЬСЬКИХ З'ЇЗДІВ

ЗНАЙШЛА ЩАСТЯ

ні таких. Як починати з ними? Безпорадно застигла посеред приміщення.

— Бачу, Катю, що за нелегку ти справу взялась, — вивів із забуття голос старшої свинарки Олександрі Петрівні Сало. — То й хочу тобі в дечому поради, допомогти. Як ходити біля свиней, досвід маю.

В перші дні з допомогою старших, а потім уже й сама Катя поралась біля групи. Найраніше на

ферму прибіжить, біля кожного поросяти покпочеться, щоб воно і сите й чистеньке було.

По показниках добового приросту групи Катя Сиволап в 1968 році йшла в числі середніх. А минулого року вийшла в передові. Результати роботи комсомолки були найкращими на фермі. Річний показник середньодобового приросту свиней в групі, яку доглядала Катя Сиволап, склав 802 грами. За рік з її групи продано державі 320 голів свиней вагою по 110 кілограмів. Причому собівартість кожного центнера свинини на 7 карбованців нижча планової.

Від першого дня роботи на свинофермі два роки промайнуло. За цей час Катя стала всіма шанована в селі людина. Їм'я комсомолки Катерини Сиволап занесено до Книги трудової слави колгоспу. Та й не тільки село шанує молоду трудівницю. Катя була делегатом XVI обласної комсомольської конференції, на якій її обрали на XXI з'їзд ЛКСМУ.

У Каті нові мрії, нові плани. В цьому році вона зобов'язалась досягти 900-грамового показника добового приросту свиней. І в технікум сільськогосподарський на заочне відділення вступити.

М. ОПРИШКО.

Новгородківський район, колгосп імені Калініна.

ТУДЧИ в Скалеве, від багатьох своїх співбесідників чув: «Нічого особливого там немає». «Даремно дертися в ту незвідану глухомань» і навіть: «Вийжджає молодь звідти». Але коли я прибув туди, виявилось: «незвідана глухомань» — це сучасне село з лікарнею, відділенням зв'язку, електрикою. Шодо слів про вїзд молоді, кинутих одним з моїх супутників, то й вони не підтвердились. Комсомольська організація колгоспу, в якій налічується 43 члени, разом з педагогічним колективом Скалевської школи веде велику роботу, щоб виховати у хлопців та дівчат любов до землі, до свого села. Правління теж добре дбає про молодь. Вони створює для неї всі умови. Той, хто, закінчивши десять класів, бажає продовжувати освіту, їде навчатися за направленням колгоспу, а, набувши кваліфікації, повертається

Комсомольський почерк

працювати в село. Зараз лікарем тут Галина Храпунова. В минулому вона студентка Дніпропетровського медичного інституту, колгоспна стипендіатка. Таких прикладів можна навести багато. І тепер чимало недавніх випускників вчать у різних учбових закладах за рахунок колгоспу. Так, у Голованівському і Гайворонському профтехучилищах набувають механізаторської спеціальності вісім комсомольців.

Почерк колгоспних комсомольців візнаєш зразу — вони там, де важче.

За колгоспний автомобільний транспорт відповідає Михайло Пузир. Він добре налагодив роботу колективу. Про молодого завгара кажуть: «Михайло на своєму місці».

«Шофер Володимир Діденко не знає втоми» — чув про нього від товаришів.

Не відстають від хлопців і дівчата. Наприклад, Ніна Шостак, ставши на трудову стоденну вахту, взяла піднесені зобов'язання надіювати від кожної корови щоденно по 10 кілограмів молока. Зобов'язання це з легких. Але комсомолка з честю їх виконує.

Завдяки активній участі комсомольців у будівництві вже відчинив свої двері дитячий садок і значно наблизився день, коли учні сядуть за парти нової двоповерхової школи.

Про все це мені розповіла Раїса Шостак — секретар комсомольської організації. Вона запропонувала мені підняти заняття політгуртки «Наш Ленінський комсомол», який веде вчитель історії Григорій Данилович Властко. Запросила і на репетицію колгоспного хору, що, до речі, вдало виступив на огляді-фестивалі в Кіровограді.

М. ЛИТВИНЕНКО.

с. Скалеве Новоархангельського району.

Знаюмлячись з цими листами, я пригадав факт теж не великий приємний, пов'язаний із кінотеатром «Хроїнка». Під час одного вечірнього сеансу перервалася стрічка. Потім зник звук. На обурення глядачів працівники кінотеатру спокійно сказали:

— Чого ви релетуете? У нас майже всі художні фільми другої або третьої категорії.

Ну що ж, цілком ймовірно. Але тоді виникає слушне запитання: чому в такому разі квитки на вечірні сеанси в «Хроїнку» продаються за нормальною категорією (а саме, від 30 до 50 копійок)?

І ще одне, якої категорії фільм «Микола Сліченко»?

В. ГОНЧАРЕНКО.

м. Кіровоград.

Від редакції: Сподіваємось, що дирекція закладів кінотеатрів відгукнеться на цю репліку, а заодно і дасть відповідь на порушені питання.

Закінчення героїчного літопису

Вийшов останній, третій том «Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1941—1945 рр.», де висвітлюється завершальний період вирішальних боїв і закінчення Великої Вітчизняної війни Радянського Союзу проти гітлерівської Німеччини.

В томі велика увага приділяється питанню остаточного визволення України, показується величезна допомога підпільників, партизанів наступальним частинам нашої армії.

За час війни партизани відтязували на себе майже 10 процентів військ ворожої армії.

На початку 1944 року всі чотири українські фронти добились значних успіхів у наступальних операціях по розгрому німецько-фашистських загарбників.

Успіхи 1-го Українського фронту на Житомирському напрямку мали велике значення для інших українських фронтів.

З 5 по 16 січня 1944 року з Кременчуцького плацдарму війська Другого українського фронту (командуючий генерал І. С. Конев, член Військової Ради генерал І. З. Суслоков, І. С. Конев, член Військової Ради генерал М. В. Захаров) завдали відчутного початкового удару по 8 німецькій армії під командуванням генерала

33-ї і 5-ї гвардійській армії під командуванням генералів І. В. Галаніна і О. С. Жадова, що наступали на північ від Кіровограда, за день просуваючись на 24 кілометри. Для завершення прориву було введено в бій 5 гвардійську танкову армію під командуванням генерала П. О. Ротмістрова.

В ніч на 7 січня 29-й танковий корпус вийшов на південь околицю Кіровограда. Радянські війська, які наступали з півночі, обійшли місто з північного заходу і перерізали основні шляхи відступу ворога на захід. Зав'язалися жорстокі бої за Кіровоград — важливий вузол шляхів і обласний центр.

Вранці 8 січня 1944 року радянські війська зламали опір ворога і визволили Кіровоград від окупантів.

В результаті кіровоградської операції ворог був відкинутий від Дніпра на 40—50 кілометрів. Радянські війська вклинились в оборону противника і створили загрозу флангам Корсунь-Шевченківського угруповання фашистських військ. Корсунь-Шевченківський виступ обороняли 9 піхотних дивізій противника.

У районі Кіровограда розташувались 5 танкових і в районі Умані 8 танкових і 2 піхотні дивізії ворога.

Отже, перші піхотні наступальні операції на Правобережній Україні, Червоної Армії повинна була ліквідувати Корсунь-Шевченківське угруповання ворога.

24 січня 4-а гвардійська і 53-я армії 2-го Українського фронту почали розвідку боєм. Зранку 25 січня перейшли у наступ головні сили. В середині дня у бій було введено 5-у гвардійську танкову армію. Її перший ешелон — 20 і 29 танкові корпуси під командуванням генералів І. Г. Лазарева та І. Ф. Кириченка у взаємодії з частинами 53-ї армії — за 6 годин напруженого бою просуваються на 18—20 кілометрів. До кінця дня 25 січня 29-й танковий корпус наблизився до селі Тишківки, 20-й танковий корпус — до села Капітанівки, продовжуючи наступ у напрямку Лебедина, Шполи, Кримки з метою відірвати ворожим військам шляхи відступу.

В районі Звенигородки танкові частини 1-го і 2-го Українських фронтів повинні були з'єднатися і змінити кільце оточення Корсунь-Шевченківського угруповання противника.

26 січня ІТЛерівське командування, яке вже зуміло визначити справжній напрям головного удару військ 2-го Українського фронту, негайно перекинуло з Кіровоградського на пряму свої танкові дивізії, створило досить сильне угруповання і 27 січня завдало контрудару трьома танковими дивізіями від Новомиргорода на Оситняжку.

Війська лівого крила 1-го Українського фронту вранці 26 січня після 30-хвилинної артилерійської підготовки з північного заходу перейшли у наступ на Звенигородському напрямку. Додаточні піхотні опір противника, рухомий загін 8-ї танкової армії, яким командував генерал М. І. Савельєв у складі 6-ї танкової бригади самохідного артилерійського полку і мотострілецького батальйону, прорвався вперед і стрімким кидком опівдні 28 січня досяг Звенигородки, де з'єднався з 20-м корпусом 2-го Українського фронту.

Таким чином, оперативне оточення Корсунь-Шевченківського угруповання противника було завершено.

У кінці також значне місце відводиться допомозі трудящих фронтів.

Видатні перемоги Червоної Армії, вигнання німецько-фашистських загарбників за межі нашої Батьківщини викликали величезну радість і морально-політичне піднесення радянських людей.

У багатьох районах Кіровоградської області проводилось збирання коштів на створення танкової колони «Кіровоградський комсомолец». За короткий час у визволених областях республіки у фонд оборони було зібрано багато грошей. Тільки трудящі Кіровоградської області внесли 49 мільйонів карбованців.

Всього у фонд оборони трудящі Української РСР з особистих заощаджень внесли 850 мільйонів карбованців (стор. 63).

Крім грошей, населення республіки віддавало в фонд оборони коштовні речі, продовольство, теплий одяг. Колгоспники Кіровоградської області передали до продовольчих фондів 5460 тисяч пудів хліба, 1072 тисячі пудів картоплі.

Збирання коштів на озброєння Червоної Армії, продовольства і одягу для неї було яскравим проявом любові радянських людей до своєї Вітчизни.

Широко розповідається в книзі про грандіозні наступальні операції Червоної Армії в 1944 році, виконання яких забезпечило повне вигнання фашистів з радянської землі, 1944 рік приніс повне визволення Радянської України.

В тісній взаємодії з частинами Червоної Армії вели бої на Кіровоградщині партизани у смугі наступу військ 2-го Українського фронту, самовіддано виконували бойові завдання командування. На початку січня 1944 року німецько-фашистські війська оточили в лісі Холодний Яр Кіровоградської області партизанський загін «Москва» під командуванням І. М. Боровікова і загін, яким командував П. А. Дубовий.

Після напружених боїв, партизани прорвалися з оточення і в Обидва загопи кількістю до 1500 чоловік у взаємодії з 373-ю Мотострілецькою Червоноармійською стрілецькою дивізією 42-ї армії визволили 13 населених пунктів, вели активну розвідку і діяли противника.

8 березня 1944 року група партизанів загону «Буревісник» чисельністю 120 чоловік протягом восьми годин вела бій з противником у селі Таужине Гайворонського району. У цьому бою було знищено 116 фашистів, захоплено 6 кулеметів і 2 міномети.

Велику допомогу подав загін частинам Червоної Армії при форсуванні Південного Бугу. Партизанський загону не дали гітлерівцям зруйнувати переправу через річку, зберегли від фашистських «факельників» 3 цукрові заводи, залізничне депо (стор. 63).

Цінами у книзі є й те, що тут узагальнюється досвід масово-політичної роботи підпільників і партизанів. Масово-політична робота комуністичного підпілля на завершальному етапі війни набула ще більшого розмаху і була підпорядкована дальшому розвитку всіх форм народної боротьби проти окупантів. Їй надавалося не меншого значення, ніж бойовій діяльності.

Авторський колектив тристоронньої правлі приділив велику увагу висвітленню інтернаціональної єдності народів різних країн у боротьбі проти фашистських загарбників. Пів-о-палі з радянськими людьми проти німецько-фашистських загарбників, чеські, угорські, румунські, воювали польські, словацькі, єврейські, українські, італійські солдати.

Велику роботу по розкладу румунських, німецьких антифашистських вєди підпільної організації Кіровоградської області відмовлялися їхати на фронт, міняли у населення зброю та боеприпаси на харчі.

(Закінчення на 4-й стор.).

Наша Дуся — так ласкаво називають її в Новоархангельському відділі соціального страхування, де вона працює бухгалтером. Тільки в минулому році Дуся заочно закінчила Одеський фінансовий технікум, а вже готується продовжувати навчання. Товариші по роботі обирали її профгуртором. У комсомольській організації вона завжди стає ініціатором добрих справ.

На знімку: Євдокія МАКОГОН.

Фото В. СУСЛЕНКА.

КАТЕГОРІЇ І КІНОІСТОРІЇ

До редакції надіслали листа подруги Люба Смоляк і Людмила Чирва. Дівчата вирішили поділитись досвідом, як... знісувати собі настрий і довілля. Виявляється, це робиться дуже просто. Треба тільки купити за п'ятдесят копійок квиток на фільм кінотеатру «Мир».

Так, автори згадують той день, коли вони вирішили поділитись кінокомедією «Каріме», що демонструвалася в «Мирі». Сеанс почався трохи незвичайно. Кілька разів переривалася стрічка, а потім почалось «німе» кіно. Кіномеханік вирішив піднести глядачам ще один «юмориз» і прокрутити ще раз одну й ту саму частину.

До речі, данся втямки цей кінотеатр і інженеру-конструктору ДСКТЬ посівних машин С. Шмету. Ще б пак! Відвідавши чотири рази цей кінотеатр, він незмітно кожного разу бачив кіномеханіка із фільму «Ангел в тибетській і сміявся до сліз. Та й як тут не сміятись, коли дирекція кінотеатру й на думку не спадде, що глядачі не плууть на один і той же фільм по 3—4 рази.

РЕПЛІКА ЗА ЛІСТАМИ ЧИТАЧІВ

„ТХАКБА“

ДРУЖБИ

Поляди залишилися десятки кілометрів шосе, яке прорізало тропічний лісовий пояс. Дорога поступово піднімалася вгору, плавно звиваючись між схилами зелених гір, покритих густими джунглями. Десь вгору маячить рідна стрічка річки Тий. І назву знає вся країна. Тут, недалеко від міста Йенбай, споруджується найбільша в ДРВ гідроелектростанція «Тхакба».

Біля проробського пункту нас зустріє секретар парторганізації будівництва Нгуєн Сіонг.

— Наш гідрозвузол будується за проектом радянських друзів, працівників Інституту «Бакгідробуд», — пояснює Бе. — Саме в цьому місці ГЕС повинна була мати перший струм ще в 1969 році. Проте цьому перешкодила повітряна війна, розв'язана американськими агресорами. Бомби з класом «зарблено в США» рвали все ближче до Тий. 8 червня 1966 року був здійснений перший наліт на споруди... Важко, значимо, доводилося нам. Та люди не падали духом. Будівництво бетонних об'єктів доводило зупинити. Ночами при світлі факелів ми демонтували механізми і устаткування і надійно ховали їх у джунглях. Та продовжували діяти кар'єр, деякі інші виробничі дільниці, які забезпечували потреби оборони і народного господарства. Зараз роботи відновлені повністю. Пущений в експлуатацію бетонний завод. У серпні минулого року, уже після припинення бомбардувань, був змонтований перший енергоблок.

Справи на будівництві йдуть жваво. У котловані, біля нижнього б'єфу, трудиться бригада молодих робітників.

— Наше будівництво справедливе називають молодіжним, — пояснює Бе. — Праця декількох юнаків і дівчат вкладена у всі об'єкти «Тхакбу». Хороша росте зміна!

Цю високу оцінку особливо приємно слухати від одного з найстаріших гідробудівників ДРВ. На спеціальній виставці в Пекіні він показує знаменитий значок з написом «Ленінський Діпробуд».

— Чого подарували радянські колеги, коли я перебував у СРСР, — пояснює Бе. — Група в'єтнамських гідротехніків, яку я очолював, вивчала їх досвід протягом двох років — це було в той час, коли нам доводило зупинити основні роботи на Тий. Ми побували на багатьох електростанціях, у тому числі на Саратовській, Дніпрогесі. Для мене ця поїздка мала особливе значення, я зустрівся з старими друзями, з якими доводилося разом працювати на будівництві енергетичних об'єктів у себе на батьківщині.

В'єтнамських і радянських гідробудівників зв'язує давня дружба. З самого початку будівництва тут працює велика група монтажників із СРСР. Сіонг високо оцінює їх внесок у спорудження «Тхакбу».

— Радянські спеціалісти — прекрасні товариші і робітники, — говорять він. — Вони мужньо перенесли разом з нами тягар повітряної війни. Зараз їхніх в'єтнамських улюблених зустріти і на бетонному заводі, і на кар'єрі, і на інших дільницях. Вони не тільки хороші наставники, але й допомагають нам своїми прикладами правильно виконувати робітничий колектив. А це дуже важливо. Адже «Тхакба» — одна з найбільших будівниць у країні. У ці дні в нас гаряча пора: скоро розпочнемо перекидати русло. Цю подію ми присвячуємо 100-річчю з дня народження Леніна.

Пройде небагато часу, і Тий почне працювати на молоду республіку.

**В. НІКОЛЬСЬКИЙ,
Б. ШУМЕЄВ,
власкоре АПН.**

Ханой.

М'Я Леніна часто чуєш у В'єтнамі. Воно вимовляється в цій країні з глибокою любов'ю і великою повагою. У провінції Хатін я недавно відвідав школу. Йшов звичайний урок. Учителька викликала дітей до дошки, і вони читали вірші про Леніна, про Жовтневу революцію. Через які суворі випробування пройшов в'єтнамський народ, через які жорстокі тортури і покарання пройшли в'єтнамські революціонери, щоб дати своїм дітям сьогоднішній день, коли можна так вільно вимовляти дороге ім'я — Ленін!

Поїздка в Хатін була особливо пам'ятною тому, що я побував на батьківщині відомого в'єтнамського революціонера Чан Фу, який багато зробив для створення партії в'єтнамських комуністів. У 1930 році — в рік створення Комуністичної партії Індокитаю (нині Партії трудящих В'єтнаму) — Чан Фу був обраний Генеральним секретарем Центрального Комітету цієї партії. Життя Чан Фу — це боротьба за перемогу в'єтнамської революції, це подвиг визначного бійця-леніниста.

...На березі мальовничої річки Ла розташована община Диксон. З того часу, коли тут жив Чан Фу, нас відділяють десятки років. За цей час багато сталося змін у рідному селі Чан Фу і в усій країні. Давно народ взяв владу в свої руки. На землі, звільненій від французьких колонізаторів, у мирні роки були зібрані великі врожаї рису, збудовані школи, заводи, лікарні. Та вороги надумали зруйнувати Демократичний В'єтнам, його соціалістичні завоювання. На цю землю обрушились американські бомби і ракети. В общині Диксон зруйновано близько половини селянських будинків. Чудом уцілів будинок-музей Чан Фу. Експонати музею, як розповідав мені двоюрідний брат Чан Фу, вивезені в безпечне місце.

Про життя Чан Фу написано багато цікавих спогадів, статей. Знаюмлячись з цими матеріалами, ведучи бесіду з ветеранами в'єтнамської революції, від-

криваеш для себе героїчні сторінки життя цього революціонера. У 1926 році 22-річний Чан Фу, який шукав шляху визволення батьківщини, знайомиться з Нгуєн Ай Куоком (Хо Ши Міном). Він починає вчитися на політичних курсах, якими керував Хо Ши Мін, читає перші марксистсько-ленінські книги і першімає досвід партійної роботи. Хо Ши Мін і його соратники розуміли, що без створення марксистсько-ленінської партії не могло бути й мови про

ЖИТТЯ— ПОДВИГ

здійснення революції у В'єтнамі. Для підготовки кадрових партійних працівників було вирішено направити в Москву групу в'єтнамських комуністів, в тому числі і Чан Фу. У 1927 році Чан Фу починає вчитися в Університеті народів Сходу, у 1928 році бере участь у роботі VI Конгресу Комінтерну, на якому були прийняті тези про революційний рух у колоніальних і напівколоніальних країнах. Чан Фу прагне на батьківщину, у В'єтнам, щоб на місці взяти участь у створенні партії ленінського типу і на ділі використати знання, одержані в Університеті народів Сходу.

У лютому 1930 року комуністичні групи у В'єтнамі об'єдналися у Комуністичну партію. Незабаром Чан Фу негайно повернувся у В'єтнам. Будучи членом ЦК партії, Чан Фу виконував велику відповідальну роботу. Це був дуже тяжкий час, коли доводилося діяти в умовах глибокого підпілля і найсучаснішої конспірації. Влітку 1930 року Чан Фу перебирається жити на одну із спеціально підготовлених «квартир» в

Ханой. Це була маленька кімнатка у підвальному поверсі будинку № 90 по вулиці Ханг Буом тхе тхон. Будинок належав французькому чиновнику, який разом з сім'єю займав два верхні поверхи. Француз і не уявляв, що в підвалі його будинку в'єтнамські службовці ховали одного з керівників комуністів, за спіймання якого колоніальна охоронка призначила солідну винагороду.

Ного заарештували в Сайгоні у квітні 1931 року. Французькі колонізатори знали, ким був для в'єтнамського народу Чан Фу. Озброєними катуваннями вони намагалися зламати його волю. Три місяці протримали його в темному і сирому підземеллі, де Чан Фу оголосив багатоденну голодовку. Сили борці згасали. Коли його перевели в загальну камеру, де знаходилися інші комуністи, Чан Фу уже не міг піднятися на ноги. Та до останнього дня — 6 січня 1931 року — звучав спокійний і впевнений голос Чан Фу, Генерального секретаря ЦК Комуністичної партії Індокитаю. Він говорив товаришам і друзям про те, що революція, яка йде ленінським шляхом, обов'язково переможе, і тоді настане свобода і щастя для народу. Останніми словами Чан Фу були: «Збережіть бойовий дух!».

...Я був на батьківщині Чан Фу у провінції Хатін і чув, як у школі на звичайному уроці в'єтнамські школярі читають вірші про Леніна. Це ім'я у В'єтнамі уособлює свободу і незалежність трудового народу. Досягненню цієї мети присвятив своє життя полюблений патріот В'єтнаму, інтернаціоналіст ленінського загартовання Чан Фу, пам'ять про якого дорога в'єтнамському і радянському народам, які йдуть пліч-о-пліч у спільній революційній боротьбі.

**С. АФОНІН,
кореспондент ТАРС.**

Ханой.

ПОЧИН КХОА

Великих результатів у виконавстві виробничих планів добиваються трудівники Демократичної Республіки В'єтнаму. В країні добре відоме ім'я передової робітниці Нгуєн Тхі Кхоа із держгоспу Талчао в провінції Туєнкіанг. За одну зміну вона збирає в середньому по 100 кілограмів чаю, а в окремі дні — по 300 кілограмів. Кхоа має намір дотриматися свого зобов'язання — зібрати за наступний рік 25 тонн чаю.

Почин Кхоа — ефективно використати робочий час для підвищення продуктивності праці — наслідували багато робітників держгоспу Талчао і багатьох інших державних господарств ДРВ.

В районі В'єнхат, який розташований на сімнадцятій паралелі в держгоспі «Кветханг» і який спеціалізується на вирощуванні порного перцю, трудиться комуністка Ле Тхі Кань. Її називають майстром своєї справи: раніше за зміну Кань збирала по 80 кілограмів перцю, тепер її особистий рекорд дорівнює 135 кілограмів.

Все більшу славу в країні завоююють апельсинові держгоспу «Каофонг» у гірській провінції ХоаБін. Річний план розширення плантації цитрусів перевиконаний тут на 10 процентів.

З кожним роком у Демократичному В'єтнамі збільшується виробництво натурального каучуку. У цьому заслуга держгоспу «Фусон», де, за результатами минулого місяця, робітники на 15 процентів перевиконали план видобутку латексу.

В залежності від району розташування держгоспів ДРВ займаються також вирощуванням інших цінних культур — арахісу, джугу, корію, тютюну і ін.

(ТАРС).

Мирная планета

23 лютого розпочинається тиждень дружби і солідарності радянської і в'єтнамської молоді. Цей випуск присвячений героїчному в'єтнамському народу.

Загартовані в боях

«Всяка революція чогось вартує, коли вона вміє захищатися... Правоту цих ленінських слів не раз підтверджувало життя. Вона переконливо доказана і всім ходом подій у В'єтнамі, починаючи з Серпневої революції 1945 року. Майже дев'ять років мужньо борючись в'єтнамський народ проти французьких колонізаторів, захищаючи свої завоювання, і добився перемоги. Та скоро на його свободу замахнувся знову, на цей раз американські імперіалісти.

У Південному В'єтнамі спалахнуло повстання, яке очолив Національний фронт визволення. 15 лютого 1961 року з розрізнених партизанських загонів були створені Народні збройні сили визволення Південного В'єтнаму (НЗСВ).

НЗСВ включають у себе частини регулярної армії визволення, партизанські загони, загони самооборони в селах і бойові групи патріотів, які діють у містах. Загальна чисельність цих сил, за даними інформаційної преси, досягає мільйона бійців. Вони мають у своє-

му розпорядженні не тільки сучасну автоматичну зброю, але й артилерію, міномети, ракети, засоби протиповітряної оборони.

Сили визволення створені народом і спираються на активну підтримку народу. Це дозволило їм у 1965—1967 рр. стримати натиск військ США, а за останні два роки успішно провести великі наступальні операції, в ході яких неодноразово піддавалися одночасному обстрілу до 150 і більше міст, воєнних баз, таборів і штабів інтервентів.

На боці В'єтнаму, який бореться, завжди була і буде всебічна допомога Радянського Союзу і інших соціалістичних країн, всього прогресивного людства. Ця бойова солідарність робить сили патріотів непереможними, а мету загарбників — недосяжною.

Агресія на Індокитайському півострові, яку президент Ніксон назвав «найтруднішою війною в історії США», пройшла декілька етапів. На першому етапі (1961—1964 рр.) вона велася руками сайгонських солдатів, якими керували американські військові радники і інструктори. Проте маріонеткова армія виявилася не в змозі перемогти противника. Намагаючись застерегти катастрофу, США в 1965 році ввели в Південний В'єтнам свої регулярні війська і приступили до систематичних бомбарду-

вань території ДРВ. Розпочався другий етап війни, який потягнув за собою безперервну і догнотривалу ескалацію воєнних дій. В результаті чисельність військ інтервентів була доведена до 540 тисяч солдатів, яких підтримували більше, ніж 5 тисячами літаків і вертольотів. Майже за чотири роки повітряної війни проти ДРВ авіація США здійснила 170 тисяч бойових вильотів, скинувши більше 2,5 мільйона тонн бомб і 100 тисяч тонн напалму.

У 1968 році, однак, став очевидним провал політики ескалації. Вся вогнева міць Пентагону, відзначала газета «Крісчен сайєнс монітор», «виявилася неефективною проти Північного В'єтнаму і В'єтконгу, навіть коли до неї були додані значні людські сили». США були змушені припинити бомбардування території ДРВ і погодитись на скликання чотирьохсторонньої наради по В'єтнаму.

Та до літа 1969 року ще більш різко визначилась безперспективність намагань агресора змінити воєнне становище в Південному В'єтнамі на свою користь і нав'язати в'єтнамському народу свій диктат. Вашингтон став також перед фактом небувалого розмаху антивоєнного руху в самих США і наростання руху протесту в усіх кінцях планети проти «брудної війни». В цій

обстановці уряд Ніксона вдався до маневру, який одержав назву «в'єтнамізація». Мета «нового» курсу — продовжувати війну, зробивши її «більш виносливою» в очах американців, оскільки, мовляв, основні тяготи воєнних дій намічено перекласти на сайгонську армію. Вашингтон заявив, що «в'єтнамізація» буде продовжуватись навіть незалежно від ходу паризьких переговорів. Так-в'єтнамська війна вступила в новий, четвертий етап. І коло... замкнулось.

Нині США намагаються діяти приблизно так само, як на першому етапі війни, коли вони робили головну ставку на «місцевих» солдатів. Тим самим Пентагон визнає, що його п'ятирічні зусилля потерпіли невдачу. Потрібно було б визнати і друге — нові намагання зиграти війну руками сайгонських солдатів не будуть успішнішими попередніх. Справедливо відзначала газета «Нью-Йорк таймс», що «наваряд чи реалістично чекати, що сайгонська армія доб'ється успіху там, де потерпіли провал півмільйона американців».

США ніколи не досягнуть своїх загарбницьких цілей у В'єтнамі і немає сумніву, що в в'єтнамський народ, спираючись на допомогу друзів, доведе боротьбу за праве діло до переможного кінця.

**Полковник А. ЛЕОНТЬЄВ,
АПН**

Шостий рік продовжується агресія США у В'єтнамі, яка забрала тисячі молодих життів і зруйнувала сотні міст і сіл.

На знімку: руйни мирного південно-в'єтнамського села, зруйнованого американською авіацією.

Фото «Тайм» — АПН.

Закінчення героїчного літопису

(Закінчення).

Найбільш активним антифашистам вдалося встановити зв'язки з комуністичним підпіллям і радянськими партизанами, подати їм допомогу збиранням цінних розвідувальних даних, рятувати радянських патріотів, які потрапили до рук маршальних органів.

З підпільною організацією Кіровограда, якою керував Василь Федоров, був зв'язаний німецький офіцер Гаррі Симон — комуніст-тедмановець, який організував постачання партизанських загонів зброєю, медикаментами, продовольством.

Коли виникла загроза арешту, він перейшов у партизанський загін, де проявив велику винахідливість та відвагу в боях з гітлерівцями. В партизанський загін на Кіровоградщині перейшов німецький солдат Віллі Роман, який відзначився у ряді боїввих партизанських операцій. (Стор. 123).

За допомогою німецьких антифашистів, які були в партизанських загонах, поспілилась робота радянських партизанів і віддільників, спрямованих на розклад гітлерівських військ.

Автори книги широко висвітлюють рух Опору, що розгорнувся в окупованих країнах Європи.

На прохання Радянського Союзу, вірний своєму міжнародному обов'язку, подавав їм допомогу в підготовці національних партизанських командирів і спеціалістів, постачаючи їм зброю, спорядження і боеприпаси. В міру вигнання ворога за межі нашої країни на територію сусідніх країн переносилися дії радянських партизанських з'єднань і загонів, які відіграли велику роль в активізації боротьби братніх народів. Тільки у вересні 1944 року з України в Польщу послано 9 спецгруп у складі 225 чоловік (стор. 307).

Особливо велика допомога надавалась Чехословаччині. 17 червня 1944 року ЦК КП(б)У ухвалив постанову «Про надання допомоги Чехословацькій компартії в організації партизанського руху на території Чехословаччини». До травня 1945 року тільки повітряними шляхом туди було послано 53 організаційських групи загальною чисельністю 1200 чоловік і 250 тонн зброї та боеприпасів. 28 липня 1944 року в район Середньої Словаччини була висаджена перша організаційська група П. О. Величка і А. К. Ляха. 9 серпня 1944 року на її базу приземлилась друга група під керівництвом О. С. Єгорова (стор. 305).

Велику роль у народному повстанні Словаччини відіграли партизанські загони і з'єднання під командуванням І. Д. Діброви, О. С. Єгорова. Тільки партизанська бригада О. С. Єгорова за 20 днів боїв знищила більше 2 тисяч ворожих солдатів та підірвала на мінах 10 танків. Радянські командири після захоплення фашистами визволеного району допомогли багатьом групам солдатів повстанської армії перейти на партизанські методи боротьби, внаслідок чого чисельність партизанів у Словаччині ще більше зростає. (Стор. 311).

Зростання партизанських сил викликало потребу відрядити в Чехословаччину ще декілька нових організаційських груп.

Так, у ніч на 17 жовтня 1944 року в районі Лоуни приземлилась організаційська група під командуванням В. Кіша і Г. А. Мельника (нашого земляка, уродженця села Грушки Ульяновського району, безстрашного партизанського командира).

Значну допомогу радянським і чехословацьким частинам, що брали участь у наступі в Чехословаччині та Угорщині, надавали партизани.

Славними боєвими справами відзначилась партизанська бригада під командуванням Г. А. Мельника та М. Г. Химича. Коли радянські війська визволили територію Чехословаччини, тільки одна ця бригада передала їм 3600 полонених фашистів, 28 гармат, 2 танки, 490 автомашин, 27 750 кулеметів, автоматів і гвинтівок, 32 тонни бензину (стор. 367).

Значне місце в тому відведено відновленню діяльності партійних, радянських, господарських органів, масових організацій трудящих, героїчної спопелі відбудови зруйнованого окупантами народного господарства республіки і ролі в цьому всіх народів нашої країни.

В томі коротко сказано про участь Радянського Союзу в розгромі націоналістичної Японії — останнього вогнища другої світової війни.

Авторський колектив на основі величезної кількості уже відомих і багатьох нових документів приділяє велику увагу висвітленню нездоланної сили дружби народів СРСР в історичній долі українського народу, показу участі всіх народів-братів у захисті й визволенні республіки від німецько-фашистських загарбників. Показано також великий вклад Радянської України в загальну перемогу над ворогом.

Український народ послав у Червону Армію великі людські контингенти. За період війни у Радянські Збройні Сили влились 4,5 мільйона жителів України. У сотнях полків, дивізій, народного ополчення, винищувальних батальйонів і тисячах груп сирітанин їм, а також у загонах місцевої протиповітряної оборони, за недовгими даними, налічувалось понад 1,9 мільйона чоловік.

Пліч-о-пліч з росіянами і білорусами, молдаванами і латишами, литовцями і естонцями, киргизами і грузинами, вірменами і азербайджанцями, казахами і узбеками, таджиками і туркменами — представниками всіх національностей нашої країни, на полях України і Білорусії, в окопах під Москвою і Ленінградом, під стінами Севастополя і Сталінграда українці мужньо боролись за нашу Рад.

Як і лотин інших національностей, українці показали себе сміливими, винахідливими солдатами і офіцерами, які не бояться трудної війни, а здатні долати їх і віддавати всі духовні і фізичні сили для виконання присяги і військового обов'язку. Разом з представниками всіх народів СРСР від початку до кінця війни проявили масовий героїзм у боях з невідомим ворогом.

Серед 589 бійців і офіцерів, які здобули високе звання Героя Радянського Союзу при штурмі Берліна, було понад 100 синів і дочок Радянської України. Багато тисяч українців підзначилися подвигами на полях війни.

Із 113 двічі Героїв Радянського Союзу 32 українці та уродженці України, вихованці партійних і комсомольських організацій республіки.

Бійцям і офіцерам, жителям України, Радянським урядом було вручено 2,5 мільйона орденів і медалей, із загальною кількістю 13 мільйонів вручених нагород.

Незабаром сповниться чверть віку з того травневого дня, коли над радянською землею — від Буга до берегів Тихого океану — прокотилась салют Перемоги.

Вихід трітійої праці «Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1941—1945 рр.» — чудовий подарунок до цієї дати.

О. НАГОРНИЙ,
директор Кіровоградського обласного державного архіву.

ХОЧ ЛИСТ НЕ БУВ НАДРУКОВАНИЙ

«Дорога редакції! Ми, жителі села Краснопілля Голованівського району, звертаємось до тебе з проханням. Суть справи ось яка: ми живемо на вулиці, де ще немає електричного освітлення. Стоять стовпи, проводи дзвонять пісню, а лампочки не світять.

Пробимо, дорога редакції, заняти у голови колгоспу В. Д. Довгошеї і голови сільради т. Падольника, коли ж на нашій вулиці буде світло».

Цей лист не залишився без уваги. Заступник голови виконкому Голованівської райради депутатів трудящих повідомив нам: «Електрифікацію села Краснопілля здійснив Кіровоградська мехколосна № 7, яка ще не повністю виконала свої роботи згідно умови по електрифікації. З метою прискорення електрифікації села правління колгоспу задіяло колгоспних спеціалістів, які підвели проводку, встановили трубовод, встановили підключачуть електрику до будинків.

Як повідомив голова правління колгоспу «Росія» тов. В. Д. Довгошеї, електрифікацію села Краснопілля буде завершено повністю через 10—15 днів».

Громадянин М. А. Пчелінцев із Світлоподська скаржиться на роботу обласного відділення зв'язку. «Двадцять першого грудня 1969 року, — пише він, — я надіслав у обласну лікарню своїй дружині грошовий переказ. Сталося так, що вона виписалася раніше. Куди я не звертався, переказ мені не повертають».

Ми звернулися в Кіровоградське обласне виробничо-технічне управління зв'язку з проханням допомогти М. А. Пчелінцеву. Ось що повідомив нам заступник начальника цього управління Ф. Манухін. «В зв'язку зі скаргою М. А. Пчелінцева повідомляємо, що грошовий переказ № 1104 від 21 грудня 1969 року ми видалити не могли в зв'язку з тим, що адресатка виписалася з лікарні достроково. Скаржнику треба було звернутись до Світлоподського відділення зв'язку з заявою про повернення грошового переказу. Переказ був повернений тр. М. А. Пчелінцеву 29 січня 1970 року».

СПОРТ • Спорт •

Хроніка змагань НА П'ЕДЕСТАЛІ БЕЗ ЗМІН

ВЕЛОКРОС

Неділя, 15 лютого видалась холодною й похмурою. Не дивлячись на це парк «Перемоги» зібрав багато спортсменів міста Кіровограда. Тут були і гості з Кривого Рогу, Новоукраїнки, а також багато улюблеників, які прийшли подивитись велосипедний крос, організований обласним комітетом до фізичної культури і спорту.

Першими старт прийняли 28 юнаків, які повинні були подолати 5 кругів (13 кілометрів). Одразу ініціативу захоплює учень Кіровоградської школи інтернату № 1 Анатолій Пименов (нині вихованець ДЮСШ № 2, тренер М. Терещенко) і першим закінчує цю дистанцію.

Траса була тяжкою і складною, між велосипедистами точілась вперта боротьба. Другим був Сергій Гамора (ДЮСШ № 2). Третє місце у Федора Сергієнка (ДСТ «Авангард»).

Чоловіки долали 7 кругів 21 кілометр. З першого круга лідерство захопили брати Гавриленки. У Сергія декілька разів

замалая велосипедна, але він наздоганяв суперників, і через два круги Гавриленки — Сергій і Андрій — випередили на 300 метрів групу інших спортсменів. Першим на фініші був кандидат у майстри спорту Сергій Гавриленко. За ним його брат Андрій, який вперше виконав норматив кандидата у майстри спорту. Третім фінішував майстер спорту Валентин Тодоренко (ДСТ «Авангард»).

В командному залку серед чоловіків перемогу здобула команда ДСТ «Спартак», яка нагороджена перехідним Кубком і Дипломом і ступеня комітету по фізичній культурі і спорту при обласному комітеті. На другому місці — команда ДСТ «Авангард», третє — велосипедисти «Буревісника».

Серед юнаків переможцями стали вихованці ДЮСШ № 2 (тренер Терещенко М. Д.), другим були авангардівці, третім — спартаківці.

Н. САКАРА,
тренер комітету по фізичній культурі і спорту при обласному комітеті.

КИЇВ, (РАТАУ). Знову, як і в минулі роки, всі чемпіонські регалії на першості України з фігурного катання, яка проходила за програмою VI зимової спартакіади республіки, — у динамівських спортсменів. На другому місці в командному залку фігуристи товариства «Авангард», на третьому — «Буревісника».

Київська школярка Сталіна Сигалова, як і раніше, була кращою в одиночному розряді. На цей раз чемпіонський титул їй забезпечили 1400 балів. Студент-медик з Києва Юрій Орлов теж успішно захистив своє звання найкращого в одиночному чоловічому розряді. Його переможна сума балів — 1460.

ШАХИ

Майже дві неділі в м. Кіровограді в шаховому клубі ДСТ «Авангард» тривали змагання на першість обкому профспілки будівельників.

Шлях впертої і напруженої боротьби перше місце з результатом 8,5 очка (11 можливих) зайняв начальник планового відділу комбінату будматеріалів І. Гітельман. На другому місці Микола Головацький з того ж комбінату, на третьому — робітник Валерій Воронин (Бу-2 «Дніпро-спецбуд»).

Г. ДУБІВКА.

ШАШКИ

Протягом п'яти днів точілась боротьба між командами колективів обкому профспілки працівників місцевої промисловості та комунально- побутових підприємств з шашок. Найкращі результати серед 15 команд домоглись шашкісти Кіровоградської фабрики «Ядлошину», які й зайняли перше місце. На другому місці колектив заводу імені Кірова, на третьому — команда обласного управління побутового обслуговування.

М. ІВАНЧЕНКО,
головний суддя, суддя республіканської категорії.

На зональних змаганнях першості України з важкої атлетики, які нещодавно тривали в Херсоні, кіровоградські штангісти стали переможцями в командному залку. А атлети Георгій Машинягуца, Віктор Коренецький та Олег Богданов були переможцями в своїх вагових категоріях. На знімку: нагороду отримує авангардівець з Олександрів Олександрів Олександрів. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД
СУБОТА, 21 лютого. Перша програма, 9.00 — Гімнастика для всіх. (М), 9.30 — Новини.

(М). 9.45 — «Здоров'я». (М). 10.30 — Програма Омської студії. (Омськ). 11.00 — Передача з Ужгорода. 11.20 — «Подангу — чверть віку». (Львів). 12.05 — Кіножурнал. (М). 12.10 — Мистецький журнал «Черемш». (Чернівці). 12.45 — В ефірі «Молодість». (Кишинів). 13.30 — Колорове телебачення. Мультипанорама. (М). 14.30 — Телевізійний народний університет. (М). 16.00 — Муль-

фільм для дітей «Алі-Баба і сорок розбійників». (К). 16.30 — На меридіанах України. (К). 17.00 — Чемпіонат світу з лижового спорту. (Чехословаччина). 18.00 — Новини. (М). 18.05 — Літопис півдня. Багатосерійний документальний телефільм. «Рік 1924-25». (М). 19.00 — Світ соціалізму. (М). 19.30 — Колорове телебачен-

ня. КВН. (М). 21.30 — Колорове телебачення. «На вогні». (М). 22.30 — «Злочинність залишає сліди» — художній фільм. (К). 24.00 — Чемпіонат світу з лижового спорту. (Чехословаччина). 24.15 — Новини. (М). Дуже цікаво! 22.50 — І. Турецький, ілюстрації. Спейс-таксі. (М).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, м. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Галілки, 2.

Колектив редакції газети «Молодий комунар» та члени обласного літоб'єднання висловлюють глибоке співчуття старшому редакторові обласного комітету по радіомовленню і телебаченню О. П. Шкабою з приводу смерті його батька Павли Васильовича.